

EMPATIE KONĀ

ĀšterĀ½, 27 ĀTMĀ-jen 2015

Mám jako mazlíky konĀ, tak vám napíšu ne o psech, nebo jiných mazlíšcích, ale o koních... ZaĀnu vzpomínkou na Goldana. Jednou jsme se vraceli z dĀtského dne, poĀTMádaného ve vzdálenĀjší vesnici. ProtoĀ¾e hrozil děšĀ, poslala jsem dcerku, doprovázející nás v sedle Almy, aĀ¾ jede napĀTmed zkratkou pĀTmes pole, zatímco já ten lán musela s hĀTmebeĀkem ve vozíku objet. Na nĀjakou terénní jízdu s miminem v náruĀí nebylo pomýšlení…

Malý MareĀek mi totiĀ¾ usnul na klínĀ a nemohla jsem s ním nic dĀlat, neĀ¾ ho dál jednou rukou pĀTmidrĀ¾ovat a d opratĀ. Goldan o samotĀ táhl jak Āert, mĀla jsem ho co drĀ¾et, aby s náma „nezdrhl“, a tak jsem se docela fest obávala, jak doma na dvoĀTme zvládnu sesednout s Markem na rukou. Goldan se zatím plnou silou opíral do opratí a nejradĀji by to vzal tryskem, takĀ¾e do dvora jsme zatĀĀeli, Ā¾e nám byla málem dokoĀTMán otevĀTmená vrata malá. Tak se dalo Āekat, Ā¾e obvyklé zlobení hĀTmebce po jeho návratu domĀ ke klisniĀkám, bude s ním, takhle rozjaĀTmeným, ješnĀco výraznĀjší. OĀekávala jsem, Ā¾e jakmile povolím opratĀ, nastane známé popocházení a cukání s vozíkem, jak to koník pĀTmedvádĀl jindy. Zastavila jsem tedy poblíĀ¾ dveĀTmi a Goldan mne pĀTmekvapil: najednou se pĀTmepnul do stavu „jsem opatrný na tvoje baby“ a stál, jako kdyby mu nĀkdo ĀTmekl „štronzo. A tak se problém, nad kterým jsem pĀTmemyšlela bĀhem jeho velmi energické cesty domĀ, vyĀTmešil jeho empatií. Já v pohodĀ sestoupila, aniĀ¾ se syn probudil, odnesla ho do pokoje a pak teprve šla vypĀTmahat Goldana, který na mne nehnutĀ Āekal. Pochopil nĀjak, Ā¾e tentokrát musí zastavit na dvoĀTme tak, jak jsem ho to uĀila. (Mj. ale nikdy dosud ani poté se mu takhle bájeĀnĀ nepovedlo.) ProtoĀ¾e se vĀ¾dy choval k malým dĀtem jinak neĀ¾ ke vĀtším, byl vĀ¾dy opatrný, a neublíĀ¾il, vĀTmím tomu, Ā¾e vycítil, Ā¾e je dĀleĀ¾itě, aby pĀTmi tomto sesedání z vozíku bral ohled i na mne, kdyĀ¾ má rukou; zatímco cestou domĀ o nic moc nešlo, nic klukovi nehrozilo a tak mohl laškovat a spĀchat. Trochu odboĀím - kromĀ koní chováme i krávy. Ty mi svým chováním pĀTmipomínají dĀti (které mám tĀTmi), protoĀ¾e kaĀ¾ mne zkoušejí, jestli by se dnes nemusely dojit, dĀlají, Ā¾e nevĀdí, co se od nich chce a i kdyĀ¾ dvakrát dennĀ trénu cestu do dojírny, poĀTMád jsou mezi nima zvíĀTmata, co se schovávají aĀ¾ doposledka za druhé a jako kdybych od nich slyšela „ já nechci – aĀ¾ potom, aĀ¾ jde radši nĀkdo jiný…“.

KonĀ se chovají víc „dospĀle“ – spíš jako vtípalkové, co vám klidnĀ šlápnou na nohu, shodí vás ze sedla, uteĀou z výbĀhu. Ale také poznají, kdy konĀí legrace a hrozí velmi váĀný úraz. DalšpĀTmiklad, kdy kobyly svým jednáním zabránila zlému úrazu, je z doby mého jeĀdĀní v oddíle. Vraceli jsme se z vyjíĀky a prakticky dojeli aĀ¾ ke stáji; staĀilo ji jen objet a sesednout. Kamarádka jela pĀTmede mnou a tak jsem to mĀla dobĀTme pĀTmoĀima. Její kobyly se nĀĀeho polekala a nepĀTmipravenou jezdkyňi shodila a pĀTmebĀhla po ní do stáje. AlespoĀ tak se to ostatním, ztuhlým zdĀšením, jevílo. Alena skuteĀnĀ mĀla na tváĀTmi blátivý otisk podkovy – kobyly však dokázala pĀTmislušnou nohu i ve svém splašeném bĀhu odlehĀit, plnĀ vahou nedošlápnula a tak to skonĀilo neuvĀĀTmitelnĀ - jen malou modĀTminou od hrany podkovy. MĀj osobní záĀ¾ite vlastní klisnou Sonetou, zapĀTmaĀ¾enou do saní, je asi nejprĀkaznĀjši. Jely jsme po silnici a jakýsi vĀl v autĀ za ná na nás zatroubil. Kobyly se splašila, a Ā¾e byly zaváté pĀTmikopy, netrefila se správnĀ na odboĀku polní cesty, ale vzala to pĀTmes pĀTmikop... Drncnutí mĀ vyhodilo do snĀhu pĀTmed sánĀ. Zoufalé a naléhavé hou! však zastavilo So na místĀ, sanicemi saní snad centimetr od mého obliĀje je bĀTmicha... Zcela urĀitĀ nezastavila proto, Ā¾e by metrakové pĀTmese mne neutáhla, tahali jsme s ní mimo jiné i dĀTmíví z lesa, a uĀ¾ se nám stalo, Ā¾e táhla tak poctivĀ, Ā¾e kdyĀ¾ se j zaklesl a nemohla ho povytáhnout, nepovolila ona, ale spíš postroj. Nevím, jak by to dopadlo, kdyby tenkrát Soneta nepochopila, Ā¾e její okamĀ¾ité zastavení, prakticky uprostĀTmed kroku, fakt potĀTmebuji. Byla jsem tenkrát v 7. mĀ tĀhotenství. MĀkký sníh, do kterého jsem spadla, a koĀské pochopení situace nám umoĀ¾Āuj se jiĀ¾ 21 let radovat z dcer Lucie... ObĀas si ĀTmikám - mĀlo tenkrát vliv, Ā¾e Soneta sama byla také „v nadĀji“ a tedy vnímavĀjš ke mnou vykĀTmiklému povelu a skuteĀnĀ okamĀ¾itému splnĀní?

Pro dalši zamyšlení mám vztah Asky, plnokrevné kobyly s poniĀkou Sametkou, letos na jaĀTme. Asku jsme dávali do výbĀhu pouze pĀTmes den, mezi 10. a 16. hodinou (Āas byl dán tím, Ā¾e dopoledne bylo odvedení Asky do výbĀhu ukonĀením práce u zvíĀTmat, odpoledne jsem odvedením Asky do stáje naopak zaĀala). Tak to fungovalo, dokud se Sametka neohĀTmebila. Všimla jsem si, Ā¾e se obĀ nastávající maminy drĀĀi Āasto pospolu, aĀ jsou v podstatĀ z krajĀ spektra plemen – urozený anglický plnokrevník a primitivní aĀ¾ pravĀký shetlandský pony… KdyĀ¾ se nar malý Bonsaj, Aska mu dĀlala „tetiĀku“ a pomáhala Sametce hlídat hĀTmíbĀ pĀTmed zvĀdavostí ostatních pĀTmislušníkĀ stáda. Sametka tuto spolupráci pĀTmijímala a Asku jako jedinou k hĀTmíbĀti pustila. Ovšem odv Asky do stáje nepĀTmicházelo v úvahu – odmítla se nechat odvést a zaĀala jí tedy sezona nocování venku trochu dĀTmív, neĀ¾ jsme plánovali. Vzpomínám, jak jsme se rozhodli koním nechat vystrouhat kopyta (uĀ¾ pár let dĀláme

ořkování koní, odběr krve i strouhání na pastvinách, pro veterináře koně, pěstím za hřívu, pro kováře k nářkům. dovedla jsem Asku a Sametku ke krmelci a uvázala každou z jedné strany. Aska byla ale najednou velmi neklidná a tak nervózní, že jsem ji musela přivázat k Sametce. Až pak, když jí ořichala záda a zjistila, že její malá přítelkyně zase uklidnila.

Aska se posléze venku i ohřebila. Ani se nenechala pak odvést (s hřívem) do stáje. A tak se stalo, že se její Merce omylem dostala za ohradník do druhého výběhu. Aska jen stála za páskou, hlavu nataženou do toho druhého výběhu a snažila se uklidnit malou Mercii, která nevěděla, jak se dostat zpátky k matce. Jsem jim pomoci, ale nevěděla jsem, zda se nechá Aska odvést k brance – v podstatě od hřívě, když se pár dní předitím nenechala odvést a s hřívem. Ale byla jsem překvapená – Aska mne najednou velmi poslušně následovala a tak jsme spolu došly přes branku na druhou pastvinu, a pak už s hřívátkem zpátky k ostatním koním. Jak poznala, že jedinou mohu pomoci a jedinou tím, že ji povedu pryč? MILENA